

Počet bodov:

Kód žiaka:

Opravoval:

Kontroloval:

Ukážka 1

Celé stáročia bol najväčším postrachom ľudstva vírus pravých kiahní. Do Európy po prvý raz pricestoval v období starovekého Ríma, neskôr ich pravidelný import zabezpečovali križiacke výpravy. Pravé kiahne prepisovali históriu, epidémia zastavila kočovných Hunov pred vstupom do Ríma a tiež ukončila existenciu slávnej ríše Aztékov.

Až do 20. storočia sa na ochranu pred infekciou používali vírusy získané z pl'uzgierov pacientov, bol to však nebezpečný postup, keďže vírus si mohol zachovať svoje zlé vlastnosti a namiesto ochrany mohol spôsobiť aj smrť.

(Quark Magazín o vede a technike)

1. Čo vyplýva z ukážky ?

- A. Epidémie kiahní menili prirodzený chod dejín.
- B. Križiaci preniesli nákazu z Európy do Ázie.
- C. Pravé kiahne urýchlili zánik Rímskej ríše.
- D. Pokusy s liečbou sa zakaždým končili smrťou.

2. Utvor podmieňovací spôsob minulý čas slovesa *pricestoval*.

3. Urč vetné členy podčiarknutých slov v ukážke: *pravých* -

kiahní -

4. Výnimka z pravidla o rytmickom krátení je uplatnené v slove

- A. stáročia B. kiahní C. Európy D. križiacke

5. V ktorej možnosti sú všetky slovné spojenia združené pomenovania?

- A. kočovní Huni, staroveký Rím, celé stáročia
- B. pravé kiahne, staroveký Rím, križiacke výpravy
- C. križiacke výpravy, najväčší postrach, kočovní Huni
- D. ukončiť existenciu, pravé kiahne, ochrana pred infekciou

6. ... namiesto ochrany mohol spôsobiť aj smrť

Podčiarknuté slovo je

- A. príslovka B. spojka C. predložka D. častica

7. V ktorej možnosti sa skloňujú všetky podstatné mená (sú v ukážke) podľa rovnakého vzoru?

- A. Ríma, Hunov, Aztékov
- B. Európy, epidémia, v období
- C. kiahní, existenciu, ríše
- D. storočia, vlastnosti, smrť

8. Tvorivý umelec, ktorý je vedúcou osobnosťou tímu pri príprave divadelného predstavenia, spája všetky zložky do uceleného divadelného diela, je

- A. dramaturg B. scenárista C. režisér D. herec

9. *Zm-ja zas-čala, v-chor rozv-ril prach*

i/í, y/ý má byť doplnené v poradí

- A. i, y, ý, í B. y, i, í, ý C. i, y, í, í D. y, i, ý, í

Text pokračuje na druhej strane

Ukážka 2

*Moja pamäť je zrkadlo, na ktoré mi dýchli.
Nepamätám sa.*

*Domov je chladná voda v zarosenom džbáne.
Domov sú ruky, položené na stole
v nedel'nom tichu, po práci,
prázdne a čakajúce,
rozhodujúce,
jediné, ktoré vytvárajú dejiny.*

*Domov sú ruky, na ktorých smieš plakať.
Skryjú tvoju tvár, vlhkú od potu a od slz.
Môžu pritúliť, zachrániť a zohriať.
Ale aj priložiť prsty na hrdlo a stisnúť.*

(M. Válek: Domov sú ruky, na ktorých smieš plakať)

10. Vyber tvrdenie, ktoré vyplýva z ukážky 2:

- A. Ruky vyvolávajú plač.
- B. Ruky môžu pomôcť i uškodiť.
- C. Ruky zakrývajú tvár pred slnkom.
- D. Ruky sa nepodielajú na vytváraní dejín.

11. Do akého literárneho druhu patrí ukážka 2?

12. Ktoré slovné spojenie z ukážky 2 nie je metaforou?

- A. Môžu pritúliť, zachrániť a zohriať.
- B. Moja pamäť je zrkadlo, na ktoré dýchli.
- C. Domov sú ruky, položené na stole.
- D. Domov sú ruky, na ktorých smieš plakať.

13. Vyber tvrdenie, ktoré neplatí o ukážke 2:

- A. Báseň má dvanásť veršov.
- B. Báseň má reflexívny charakter.
- C. Literárna forma je poézia.
- D. V básni je prerývaný rým.

14. Nájdi v každej vete jednu jazykovú chybu a napíš vety správne (a bez pravopisných chýb):

Nemôžeš stále po mne niečo chcieť.

.....

Úradný preklad vám zabezpečí hociaký prekladateľ.

.....

15. Označ správnu možnosť.

Predložky a spojky majú vetnočlenskú platnosť.	ÁNO – NIE
Prídavné meno <i>vinný</i> je odvodené od slova víno.	ÁNO – NIE
Privlastňovacie prídavné mená sa nedajú stupňovať.	ÁNO – NIE
Pomnožné podstatné mená zakončené na -a, -ia sú ženského rodu	ÁNO – NIE

Koniec textu